

Esthers Bok.

Kap. 1.

Ahasverus försöker sin dronning Basthi.

1. Det begaf sig i Ahasverus dagar (den samme Ahasverus* war råddande, allt ifrån Indien till Ethio-
pien**, öfwer hundrade sju och tjugu landskap†).

* Xerxes, Darii Hytaspis son och efterträdare, konung i Persien från 485 f. Chr. ** såsom det också heter i det tal, som Marodonius, en systerjon till Darii Hytaspis, höll till Xerxes vid den stora rådslägingen om härtaget mot Grekland, Herobot. 7, 9. † så att efter Egyptens eröfring genom Cambyses 7 provinser kommit till de 120, som nämnas Dan. 6, 1. Vid detta stora antal äro de under hvarje satrapi lydande prefekturer medräknade.

2. I de samma dagar, då konung Ahasverus satt på sin konungsliga stol i borgen Susa*,

* Neh. 1, 1.

3. I tredje året af hans regering*, gjorde han ett gästbud åt alla sina förstar och tjenare, de wäldige i Persien och Medien, de förnämsta och öfversta i sina länder;

* då enligt Herodot (7, 8) Xerxes, efter att i andra året af sin regering hafva kusat det affallna Egypten och der insatt sin broder Artabanus till ståthållare, höll en stor sammankomst i Susa med sitt rikets magnater, för att med dem öfverlägga om det tillämnade fälttaget mot Grekland. Wigtiga ärenden förhandlades i Persien wid dryckeslag, och statsråd hölls af konungen i utomordentliga fall tillsammans med de mest prunlande gästbuden (se Herod. 1, 133; 8, 67).

4. Då han lät se sitt rikets härliga rikedom och det kostliga prälet af sitt majestät i många dagar, nemligen i hundrade och åttatio dagar.

5. Och då de dagarne ute woro, gjorde konungen ett gästbud åt allt folket, som i hufvudstaden* Susa war, både stora och små, i sju dagar, uti gården till parken wid konungshuset.

* eg. borgen, men här i bem. af hufvudstaden Susa, som låg wid konungaborgen. Xerxes gaf hela folket en affedsmåltid, då han nu stod i begrepp att tåga till Europa och blifwa borta i flera år.

6. Der hängde hwita tyger af bomull och purpurblåa tyger, fattade med linne- och purpurnören, uti silfverringar på marmorstoder; soffor* af guld och silfwer stodo på ett golf** af alabaster och marmor och perlmor och sköldpadd.

* bordsoffor att ligga på wid måltiden. ** mosaikgolf.

7. Och dryckerna bar man in uti gyldene kärl, och alltjemt andra och andra kärl, och ko-

nungsligt win tillfyllest, såsom konungen det wäl förmådde*.

* ordagr. efter konungens hand, d. ä. öppna hand, kungliga frukostighet, 1 Kon. 10, 13.

8. Och drickandet skedde efter den lag, att ingen skulle nödgas*; ty konungen hade befallt alla föreståndarne i sitt hus, att man skulle göra, såsom hwar och en wille**.

* nödgas gästerna till drickande, såsom annars war brukligt wid dryckeslag hos Perserna, som woro wäldiga dryckeskämpar. ** låta gästerna hafwa sin frihet att dricka så mycket eller litet som dem behagade.

9. Och drottningen* Basthi gjorde också ett gästbud för qvinnorna uti konungshuset, som konung Ahasverus tillhörde**.

* förnämsta gemålen, som ensam hade rang af drottning, Neh. 2, 6. ** i den åt qvinnorna upplåtne delen af konungaborgen, frukuset, harem.

10. På sjunde dagen, då konungen war lustig till mods af winet, sade han till Mehuman, Bistha, Harbona, Bigtha, Abagtha, Sethar och Carcas, de sju kamererare*, som för konung Ahasverus tjente;

* eg. juöpingar, eunucher.

11. Att de skulle hemta drottning Basthi inför konungen, med drottningkrona, på det han skulle låta folket och förstarne se hennes skönhet; ty fager till utseendet war hon.

12. Men drottning Basthi wille icke komma efter konungens ord genom hans kamererare. Då wardt konungen högelingen förtörnad, och hans wrede wardt upptänd i honom.

13. Och konungen sade till de wisa, som kunnige woro i häfderna*; ty så måste konungens ärende hafwas inför alla kunniga i lag och rätt;

* eg. tiderna, d. ä. det som i tidens lopp wunnit kraft af lag; gammal häfd, häfdwunen sed. Dessa rättslärde woro twifwelsutan af de persiske Magerna, det presteliga och lärda ståndet, swarande mot Levi stam hos Judarne.

14. Men de närmaste intill honom woro Carsena, Sethar, Abmatha, Tharsis, Merez, Marsena och Memuchan, de sju förstar af Persien och Medien, som sågo konungens ansigte och suto fränst i riket*:

* de sju riksråden; Esr. 7, 14. Dessa riksförstar woro konungen närmast, och näst dem woro högst i anseende de v. 13 nämnde, af

Herodot 3, 31 omtalte "kungliga domarena, som skäpa rätt åt Perserna, och äro utläggare af de häfdwunna fädernebrufen, och till hvilka allt hänstjutes". De woro oafsättlige, men dock af den kungliga despotismen beroende i sina domslut, såsom synes af hwad Herodot berättar, att då Cambyses wille emot hwad han sjelf wökte wara persiff sed gifta sig med sin syster och frågade de högste domarena, om det efter Persernas lag wore tillåtet, så swarade de att de funno ingen lag, som tillät sådant, men wäl hade de sunnit en lag, som tillät Persernes konung att göra hwad han wille. — I närwarande fall funno de högste uttollarne af häfdwunnen landsjeb råbligast att sluta sig till riksförstarnes mening.

15. "Hwad är efter lag att göra med drottning Basthi, derföre att hon icke hafwer efterkommit konung Ahasveros' tillsägelse genom kamererarne?"

16. Då sade Memuchan inför konungen och förstarne: Jäke emot konungen allena hafwer drottning Basthi förbrutit sig, utan emot alla förstarne och alla folken i alla konung Ahasveros' länder.

17. Förty detta förhållande af drottningen kommer wäl ut till alla qwinnor, så att de skola förakta sina män för sina ögon, i det de säga: Konung Ahasveros böd drottning Basthi komma inför sig, men hon kom icke.

18. Så skola nu de förstinnor i Persien och Medien säga sammalunda till alla konungens förstar, när de få detta drottningens förhållande höra; och så skall det blifwa förakt och wrede* nog af.

* tråta, ofänja.

19. Om konungen så täckes, så låte han ett konungsligt påbud af sig utgå, och det warde skrifwet ibland de Persers och Meders lagar, så att det icke kan om intet warda*, att Basthi icke mer skall komma inför konung Ahasveros: och konungen gifwe hennes konungsliga wärdighet åt en annan, som bättre är än hon.

* eg. icke kan gå förbi, d. ä. icke återkallas, Kap. 8, 8. Dan. 6, 8. 15.

20. Och warde konungens förordning, som han göra skall, kungjord i hela riket, så stort det är, att alla qwinnor må gifwa sina män ära, ibland både små och stora.

21. Detta täcktes konungen och förstarne, och konungen gjorde efter Memuchans ord*.

* Det stämmer alldeles öfwerens med det som eljest är kändt om den karaktärslöse och nyckfulla despoten Xerxes, att han i rusigt öfwermod twärtemot orientens seder fordrar, att hans gemål skall wisa sig för de druckna gästerna wid ett supgille, och då hon ej wille underkastat sig en sådan förödmjukelse förskjuter henne och utfärbar ett allmänt påbud i samma anda af öfwerfitteri.

22. Och han utsände bref i alla konungens länder, i hwart land efter des skrift och till hwart folk efter des tungomål, att hwar och en man skulle wara herre i sitt hus, och tala efter sitt folks tungomål*.

* göra sitt språk och sina hemseder gällande, hwilket, då hustrur af främmande nation och språk sällan eller aldrig kunna hafwa förelöpmitt bland menige man, swäligen kan förstås på samma sätt som Neh. 13, 24, utan måste wara bildligt menadt, så att hustrur skulle wara skyldig att göra mannens seder och tänkesätt till sina, huru grofwa och dåraktiga de än måtte wara.

Kap. 2.

Esther blifwer drottning. Mordechai upptärker en sammansvärjning.

1. Efter dessa tilldragelser, när konung Ahasveros' wrede hade saktat sig, kom han Basthi ihåg, hwad hon gjort hade, och hwad om henne beslutet war.

2. Då sade konungens swenner, som honom betjente: Man söke upp åt konungen* unga jungfrur, som äro fagra till utseende.

* för att låta honom glömma Basthi.

3. Och konungen beställde förordnade i alla länder i sitt rike, att de församla alla unga jungfrur, som fagra äro till utseende, uppå borgen Susan i fruhuset, under Hegai hand konungens kamererares, som waktar qwinnorna; och han gifwe dem deras tillprydningar*.

* kostbara salswor till ingnidning, v. 12.

4. Och hwilken ungmö som behagar konungen, den blifwe drottning i Basthi ställe. Det talet behagade konungen, och han gjorde så.

5. Men det war en judisk man i borgen* Susan, wid namn Mordechai, son af Jair, son af Simei, son af Kis, en Benjaminisk man,

* d. ä. staden.

6. Den bortförd war ifrån Jerusalem med de fångar, som wordo bortförde med Zechonia Juda konung, hwilken Nebucadnezar konungen i Babel bortförde*.

* 599 f. Chr., hwarifrån till Xerxes' regeringsantråde 485 woro 114 år, hwilken tidrymd ganfsa wäl fylles af de uppgifna släktlederna mellan den med Jojachin samtidsige Kis och dennes sonsonson Mordechai.

7. Och han war fostersfader åt Hadassa, det är Esther*, hans faderbroders dotter; förty hon hade hwarfen fader eller moder. Och tärnan war skön till skapnad och fager till utseende. Och då hennes fader och moder blefwo döde, hade Mordechai upptagit henne som sin dotter.

* Hadassa, myrten, war hennes israelitiska namn, som sedan utbyttes mot det persiska Esther, stjerna.

8. Då nu konungens bud och beslut wardt kunnigt, och då många tärnor wordo hämtade tillhoppa till borgen Susan, under Hegai hand, wardt Esther också tagen uti konungshuset, under Hegai hand qwinnowaktarens.

9. Och tärnan behagade honom, och hon fann nåd för honom: och han skyndade att gifwa henne sina tillprydningar och sin behöriga spiskning, och att gifwa henne sju utsedda tärnor utaf konungshuset*: och han förflyttade henne med hennes tärnor till bästa rummet i fruhuset.

* till uppakning.

10. Och Esther yppade intet om sitt folk och sin börd; ty Mordechai hade budit henne, att hon icke skulle yppa det.

11. Och Mordechaj spatserade hvar dag framför gården till fruhuset, att han måtte få weta, om wäl ginge med Esther, och hwad med henne ske kunde.

12. Då nu ordningen kom till hwarje ungmö, att hon skulle ingå till konungen Ahasveros, sedan med henne försarits efter lagen för qwinornna i tolf månader; förty deras tillredelser* måste så mycken tid hafwa, nemligen sex månader med myrrhaolja, och sex månader med balsamer och hwad elsest hörde till qwinornas tillpyrdning;

* eg. ingnidningar (med olja och balsamer).

13. Så gick då densamma ungmön in till konungen, och allt hwad hon sade, måste man gifwa henne*, att komma med henne ifrån fruhuset till konungshuset;

* af prydnader, eller äfwen af mebfölje.

14. Och när en om aftonen inkom, gick hon om morgonen tillbaka uti det andra fruhuset under Saasgas hand, konungens kamererares, frillowaktarens; och hon fick icke komma igen till konungen, med mindre konungen begärde henne, och han lät falla henne wid namn.

15. Då nu till Esther, Abihails dotter, faderbrodrens åt Mordechaj, den henne för dotter tagit hade, ordningen kom att hon skulle ingå till konungen, begärde hon intet annat, än det Hegai konungens kamererare, qwinnowaktaren, sade henne före: och Esther fann ynnest för alla, som henne sågo.

16. Och Esther wardt tagen till konung Ahasveros uti hans konungahus i tionde månaden, det är månaden Tebeth*, i sjunde året af hans regering**.

* Januari. ** sedan han återkommit från sitt mislyckade härdrag mot Grekland 480 f. Chr.

17. Och konungen fick Esther kär framför alla qwinnor, och hon fann ynnest och nåd inför honom framför alla jungfrur; och han satte drottningkrona uppå hennes hufvud och gjorde henne till drottning i Basthi ställe.

18. Och konungen gjorde ett stort gästabud åt alla sina förstar och tjenare; det gästabudet war för Esthers skull; och han lät länderna hafwa ro*, och gaf ut konungsliga skänker.

* för krigsuppbåd; enligt andra lindring från skattebördor, men detta har då icke räckt länge, se Kap. 10, 1.

19. Och då man annan gång församlade jungfrur*, satt Mordechaj i konungens port**.

* sedan de förra blifwit hemförlöswade och förmälningen med Esther uppsjuten till konungens återkomst från Grekland. ** d. ä. han war anställd i tjenst wid hofwet (ben höga porten, såsom hofwet ännu kallas hos Turkarne).

20. Och Esther hade ännu icke yppat sin börd och sitt folk, allt såsom Mordechaj henne budit hade; ty Esther gjorde efter Mordechais tillsägelse, likasom då hon war i omwårdnad hos honom.

21. På den samma tiden, då Mordechaj satt i konungens port, förgrymmades Bigthan och Theres,

tvänne konungens kamererare af dem som wid tröskeln waktade, och foro efter att lägga hand på konungen Ahasveros.

22. Och saken wardt kunnig för Mordechaj, och han lät drottning Esther få weta det; och Esther sade det för konungen på Mordechais wagnar.

23. Och saken wardt undersökt och så besunnen: och de wordo båda hängda på trä; och det wardt upptecknad i rikschrönikan för konungen.

Kap. 3.

Hamanas grymma anslag mot Judarne.

1. Efter dessa tilldragelser gjorde konung Ahasveros Haman Medatha son, den Agagiten*, stor, och upphöjde honom, och satte hans stol öfwer alla förstar, som när honom woro.

* ett persiskt släktnamn, som det tyckes, men af Josephus förklaradt med "Amalekit".

2. Och alle konungens tjenare, som i konungens port* woro, böjde knän och kastade sig neder för Haman; ty konung Ahasveros hade så budit om honom. Men Mordechaj böjde icke knän, och kastade sig icke neder för honom**.

* d. ä. wid konungens hof. ** emedan en sådan menniskotillbedjan innebar något afgubiskt och för Mordechais religiösa känsla widrigt, om än en dylik djup wördnadsbetygelse war efter österländsk sed ganska wanlig.

3. Då sade konungens tjenare, som i konungens port woro, till Mordechaj: Hwi öfwerträder du konungens bud?

4. Och som de hwar dag sade honom sådant, och han skötte intet derom, sade de det för Haman, att de skulle få se, om Mordechaj wille blifwa ständande wid sina ord*; ty han hade sagt dem, att han war en Jude.

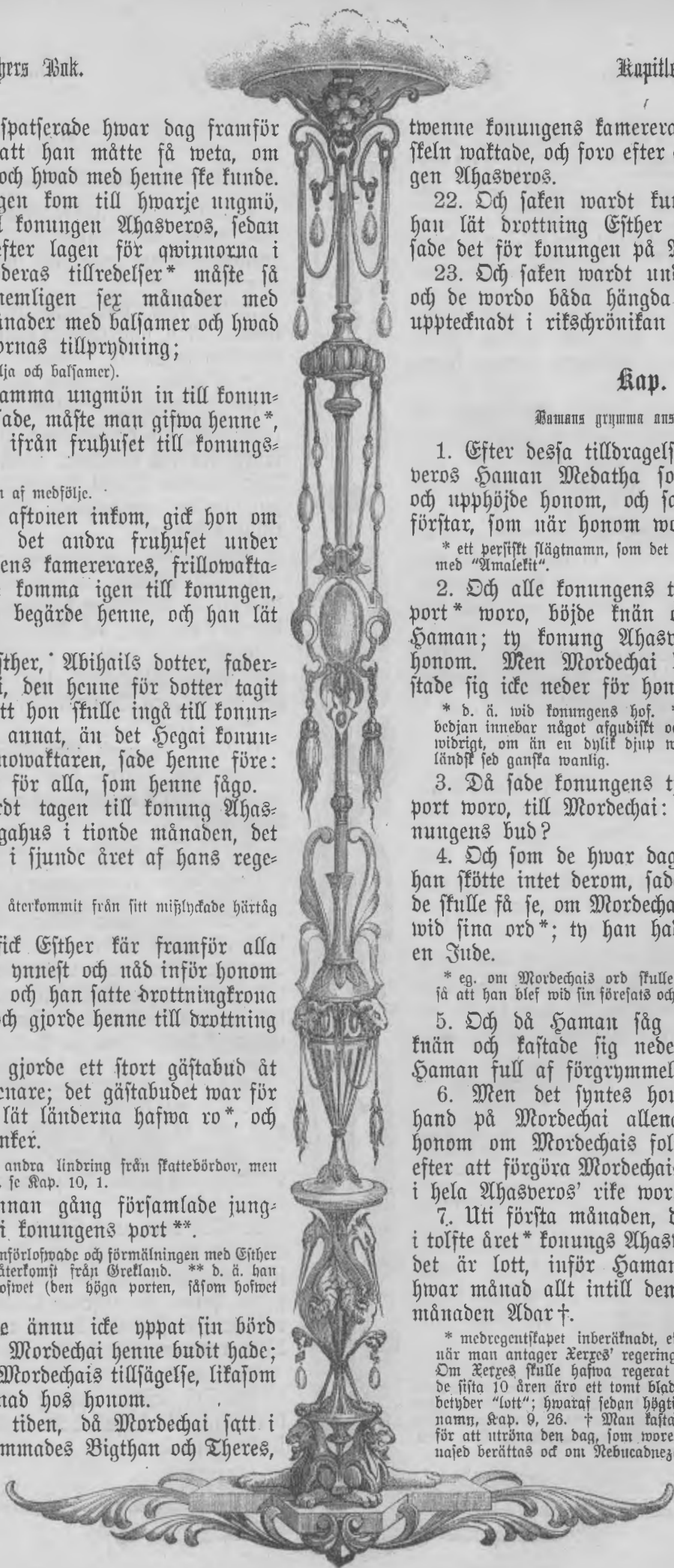
* eg. om Mordechais ord skulle bestå el. hålla stånd, neml. både så att han blef wid sin föresats och att saken skulle wäl afslå till slut.

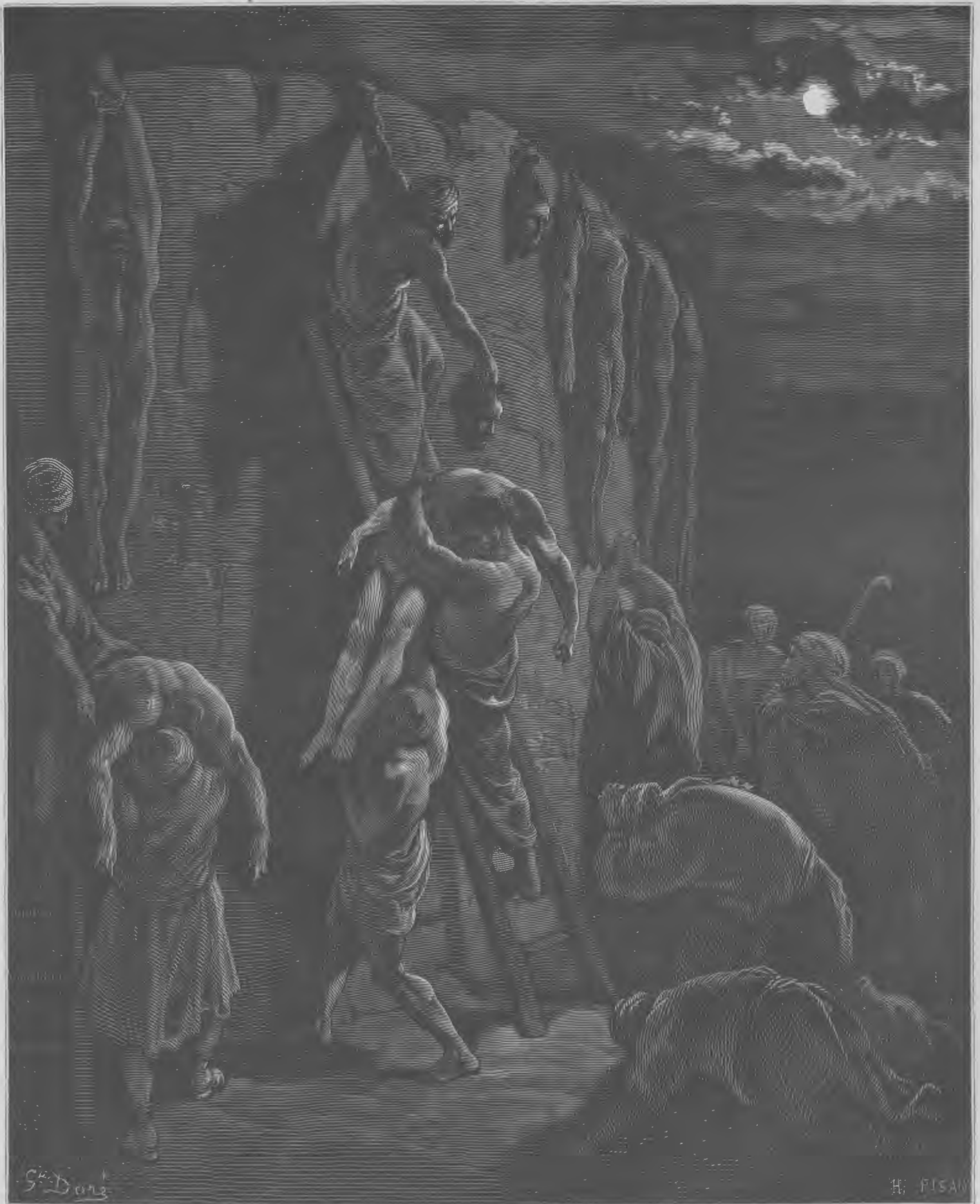
5. Och då Haman såg att Mordechaj icke böjde knän och kastade sig neder för honom, då wardt Haman full af förgrymmelse.

6. Men det syntes honom för ringa, att bära hand på Mordechaj allena, sedan man hade sagt honom om Mordechais folk; utan Haman traktade efter att förgöra Mordechais folk, alla de Judar, som i hela Ahasveros' rike woro.

7. Uti första månaden, det är i månaden Nisan, i tolfte året* konungs Ahasveros, kastade man Pur**, det är lott, inför Haman, för hwar dag och för hwar månad allt intill den tolfte månaden, det är månaden Adar†.

* medregentkapet inberäknadt, efter Herod. 7, 4, såsom det måste, när man antager Xerxes' regering till endast 11 år; se Dan. 9, 25. Om Xerxes skulle hafwa regerat 21 år, så är det förunderligt, att de sista 10 åren äro ett tomt blad i historien. ** persiskt ord, som betyder "lott"; hwaraf sedan högtiden Purim, d. ä. lotterna, fick sitt namn, Kap. 9, 26. † Man kastade lott för alla dagarne i året, för att utröna den dag, som wore lyckosam. Sådan widsteplig hednased berättas och om Nebucadnezar, Hes. 21, 22.

Intvånarne i Jabes i Gilead nedtaga Sauls och hans söners kroppar.

8. Och Haman sade till konung Ahasveros: Der är ett folk, förströdt och fördeladt ibland alla folk i alla ditt rikes länder, och deras lagar äro andra än alla folks, och efter konungens lagar göra de icke; och det likar sig icke för konungen, att låta dem så wara.

9. Om konungen så täckes, warde skrifwet att man förgör dem; så will jag uppväga tiotusen centner silfwer* i skaffarenas händer, till att låta inkomma uti konungens skattkammare.

* 10000 talenter = 80 millioner rbe; neml. af rofwet från Judarne.

10. Då tog konungen sin ring* af handen, och gaf honom åt Haman Medatha son, den Agagiten, Judarnes fiende.

* signetring, v. 12.

11. Och konungen sade till Haman: Silfret ware dig skänkt*, och folket dertill, att du må dermed göra hwad dig täckes.

* Detta war just hwad den hyellaren Haman, som nogsamf kände konungens lättjinniga öfveri mot sina gunstlingar, på förhand hade berättat.

12. Då wordo konungens skrifware kallade, på trettonde dagen i första månaden, och wardt skrifwet, allt såsom Haman det befallde, till konungens satraper, och till landshöfdingarne öfwer hwart landskap, och till de öfwersta i hwart folk, hwarje landskap efter des skrift, och hwarje folk efter des tungomål; i konung Ahasveros' namn wardt det skrifwet, och med konungens ring besegladt.

13. Och bref wordo förfände genom ilbuden* uti alla konungens länder, att man skulle ödelägga, dräpa och förgöra alla judar, både unga och gamla, barn och qvinnor, allt på en dag, nemligen på trettonde dagen i tolfte månaden**, det är den månaden Abar, och att man skulle plundra deras gods.

* de af Darius Hystaspis inrättade postryttare el. kurer, som med flygande fart besödrade konungens skrifwelser från den ena poststationen till den andra, så att t. ex. den 450 parasanger el. 225 sw. mil långa vägen från Sardes till Susa, indelad i etthundra-elfwa stationer med omkring 4 parasanger el. 2 sw. mil mellan hwardera, tillryggalades på sex till sju dagar, hwartill en fötgångare som ginge fem parasanger om dagen behöfde 90 dagar, Herod. 5, 52. ** den dag, som Haman fått ut wid lottkastningen v. 7.

14. En öppen affskrift af skrifwelsen, att befallning utfärdas skulle i hwart och ett landskap, wardt meddelad alla folken, att de skulle redo wara till den samma dagen.

15. Ilbuden foro åstad i sporrstreck, efter konungens ord. Och befallningen wardt gifwen i borgen Susan. Och konungen och Haman sutto och drucko; men staden Susan* wardt bestört.

* der många Judar bodde.

Kap. 4.

Mordechais och Judarnes sorg. Esther fattar mod att gå till konungen.

1. Då Mordechai förnam allt det skedt war, refgan sina kläder sänder, och klädde sig i säck och aska,

och gick ut midt i staden, och ropade högeligen och klageligen.

2. Och han kom inför konungens port; ty inom konungens port tordes ingen komma, som klädd war i säck.

3. Och i hwart och ett landskap, dit som konungens ord och bud räckte, war en stor jemmer ibland Judarne, och fasta och gråt och sorg, och många höljde sig i säck och aska.

4. Och Esthers tärnor och hennes kamererare kommo och sade henne det*. Då wardt drottningen högeligen förskräckt; och hon sände kläder till Mordechai, att han skulle draga dem uppå; men han tog dem icke emot.

* att Mordechai stod derute i sorgbrägt.

5. Då kallade Esther Hathach, en af konungens kamererare, som han hos henne anställt hade, och gaf honom bud till Mordechai, att hon måtte få weta, hwad det wore, och hwi han gjorde så.

6. Då gick Hathach ut till Mordechai på den öppna platsen i staden, utanför konungens port.

7. Och Mordechai sade honom allt det honom händt war, och uppgiften på det silfwer, som Haman lofwat hade att wäga in uti konungens skattkammare för Judarnes skull, att han måtte förgöra dem.

8. Han gaf honom ock affskriften af påbudet, som war gifwet i Susan om deras utrotande, att han skulle låta Esther det se, och berätta henne allt, och ålägga henne att ingå till konungen, och bönfalla hos honom, och bedja af honom (nåd) för hennes folk.

9. Och Hathach kom, och sade Esther Mordechais ord.

10. Då sade Esther till Hathach, och lät honom säga Mordechai:

11. Det weta alle konungens tjenare, och folket i konungens länder, att hwilken som ingår till konungen i den inre gården, ware sig man eller qwiina, den icke kallad är, den skall efter enahanda lag dödad warda*, utan så är, att konungen räcker ut emot honom den gyllene spiran, att han må lefwande blifwa; men jag är icke kallad att ingå till konungen, nu i trettio dagar.

* eg. lag en och samma (lika för alla) är för honom, att man skall döda honom.

12. Då dessa Esthers ord wordo sagda till Mordechai;

13. Böd Mordechai säga Esther igen: Tänk icke wid dig sjelf, att du blifwer bergad i konungens hus framför alla Judar.

14. Ty om du tiger stilla i denna tiden, så skall en hjälp och undsättning uppstå för Judarne från annat håll, men du och din faders hus skolen förgås. Och ho wet, om du icke för denna tidens skull är kommen till riket.

15. Esther lät swara Mordechaj:

16. Så gåd nu bort, och församla alla Judar, som i Susan förhanden äro, och faster för mig, så att I icke äten eller dricken i tre dygn, hwarken dag eller natt; jag och mina tjenarinnor wilja också fasta, och så will jag gå in till konungen, om och emot budet; blifwer jag borta, så är jag borta.

17. Mordechaj gick bort, och gjorde allt såsom Esther honom budit hade.

Kap. 5.

Esther inbjuder konungen till måltid.

1. På tredje dagen klädde Esther sig i drottningssklädning, och trädde in uti den inre gården till konungens hus, midt emot konungshuset: och konungen satt på sin konungsliga stol i konungshuset, midt emot dörren i huset.

2. Och då konungen såg Esther drottningen stå i gården, fann hon nåd för hans ögon; och konungen räckte ut den gyllene spiran i sin hand emot Esther; då närmade sig Esther, och rörde wid ändan af spiran.

3. Och konungen sade till henne: Hvad will du, drottning Esther, och hvad är din begäran? Wore det och hälften af riket, så skall det gifwas dig.

4. Esther sade: Om konungen täckes, så komme konungen och Haman i dag till en måltid, som jag för honom tillredt hafwer.

5. Konungen sade: Skynder efter Haman, att man må göra såsom Esther sagt hafwer. Och konungen och Haman kommo till måltiden, som Esther tillredt hade.

6. Då sade konungen till Esther, wid det att winet dracks: Hvad är det du beder om? Det skall gifwas dig. Och hvad är din begäran? Wore det och hälften af riket, så skall det ske.

7. Esther swarade och sade: Min bön och begäran är:

8. Hafwer jag funnit nåd för konungen, och konungen täckes gifwa mig min bön, och göra min begäran, så komme konungen och Haman till den måltid, som jag för dem tillreda will, och i morgon will jag göra som konungen sagt hafwer.

9. Och Haman gick ut den samma dagen, glad och wäl till mods; och då han såg Mordechaj wid konungens port, att han icke uppstod, och icke ens rörde sig för honom, så wardt Haman full af förgrymmelse öfwer Mordechaj.

10. Men Haman betwang sig. Och då han kom till sitt hus, sände han och lät hämta sina wänner och sin hustru Seres.

11. Och Haman förtäljde för dem sina rikedomars härlighet, och sina barns myckenhet, och allt, huru konungen hade gjort honom stor, och huru han hade upphöjt honom öfwer konungens förstar och tjenare.

12. Och Haman sade vidare: Därför hafwer drottningen Esther lätit ingen komma med konungen till den måltid, som hon tillredt hade, utan mig; och äfwen till i morgon är jag bjuden till henne med konungen.

13. Men med allt detta kan jag icke wara tillfreds, så länge jag ser den Juden Mordechaj sitta för konungens port.

14. Då sade till honom hans hustru Seres och alle hans wänner: Låt uppreja en galge*, femtio alnar hög, och säg i morgon till konungen, att man låter hänga Mordechaj deruti**; så kommer du med konungen glad till måltid. Det täcktes Haman wäl, och han lät uppreja en galge.

* eg. ett trä. ** eg. upphänga honom deruppå (fastnagla, korsfästa).

Kap. 6.

Mordechai kommer till ära.

1. Uti den samma natten kunde konungen icke sofwa*, och han lät hämta rikschronikans minnesbok, och man läste deruti för konungen.

* eg. flydde konungens sömn.

2. Då fanns der skrifwet, huru som Mordechaj hade gifwit tillkänna om Bigthan och Theres, de båda konungens kamererare af dem som wid tröskeln waktade, att de foro efter att lägga hand på konung Ahasveros*.

* Kap. 2, 23.

3. Och konungen sade: Hvad ära och upphöjelse har bewisats Mordechaj för detta? Då sade konungens swenner, som honom betjente: Honom är intet gjordt.

4. Och konungen sade: Hvem är der i gården*? (Men Haman war just kommen i gården till konungshuset, den yttre, för att säga till konungen, att man måtte hänga Mordechaj i galgen, som han honom tillredt hade.)

* är der någon tillstädes af konungens råd, den man kan tillfråga? Desse plögade neml. tidigt på morgonen inställa sig till tjenstgöring.

5. Och konungens swenner sade till honom: Si, Haman står ute på gården. Konungen sade: Låt honom komma in.

6. Då Haman kom in, sade konungen till honom: Hvad skall man göra den man, som konungen gerna ära will? Men Haman tänkte i sitt hjerta: Hvem skulle konungen gerna wilja göra ära, utan mig?

7. Och Haman sade till konungen: Den man, som konungen gerna will ära,

8. Att honom skall man framhafwa en konungslig klädnad, dermed konungen plägar kläda sig, och en häst, på hwilken konungen plägar rida, och en konungslig krona att sättas på hans hufwid;

9. Och man skall gifwa den klädningen och hästen en af konungens förnämste förstar uti handen, att

man ifkläder den mannen, som konungen gerna ära vill, och förer honom på hästen genom stadsgatan, och ropar framför honom: Så skall man göra den man, som konungen gerna ära vill.

10. Och konungen sade till Haman: Skynda dig, tag klädningen och hästen, såsom du sagt hafwer, och gör alltså med den Juden Mordechaj, som wid konungens port sitter; låt intet fela af allt det du sagt hafwer.

11. Då tog Haman klädningen och hästen, och klädde på Mordechaj, och förde honom på stadsgatan, och ropade framför honom: Så skall man göra den man, som konungen gerna ära vill.

12. Och Mordechaj kom igen till konungens port; men Haman skyndade hem, sorgfen och med styldt hufvud.

13. Och Haman förtäljde för sin hustru Seres och för alla sina wänner allt det honom händt hade. Då sade till honom hans wif*, och hans hustru Seres: Om Mordechaj, för hwilken du hafwer beghut att falla, är af Juda jäd, så förmår du intet emot honom, utan du måste falla för honom.

* rådgifwäre, twifwelsutan Magier, i deras egenkap af stjerntydare, hwilka hörde till de förnämmas hoffstat, som war en efterbildning af konungens.

14. Medan de ännu med honom talade, ankommo konungens kamererare, och hastade på Haman till att komma till måltiden, som Esther tillredt hade.

Kap. 7.

Haman störtad och skrättad.

1. Och så kom konungen och Haman till måltiden hos drottning Esther.

2. Och konungen sade till Esther jemwäl på andra dagen*, wid det winet dracks: Hwad är det du beder om, drottning Esther? Det skall gifwas dig. Och hwad är din begäran? Wore det och hälften af riket, så skall det ske.

* Likasom på den första, Kap. 5, 6.

3. Då svarade drottning Esther och sade: Hafwer jag funnit nåd för dig, o konung, och om konungen så täckes, så warde mig gifwet mitt lif på min bön, och mitt folk på min begäran.*

* Härmed gaf Esther sig först tillkänna såsom Judinna.

4. Ty wi äro sälde, jag och mitt folk, till att ödeläggas, dräpas och förgöras. Och om wi wore sälde till att wara trälrar och trälinnor, så wille jag tiga; men nu är fienden icke i stånd till att ersätta konungens skada*.

* den skada, som tillskyndas honom genom förlusten af så många nyttiga underfäter.

5. Då talade konungen Ahasveros, och sade till drottningen Esther: Hvem är den, och hwar är den, som fördristar sig att sådant göra?

6. Esther sade: Den fienden och wedersakaren är denne onde Haman. Men Haman wardt försträckt inför konungen och drottningen.

7. Och konungen* stod upp i sin förgrimmelse ifrån windrickningen, och gick in uti parken wid palatset; men Haman stannade qwar, att bedja drottningen Esther om sitt lif; ty han såg, att honom war ondt beslutet af konungen.

* som nu först erinrade sig det utgångna påbudet emot Judarne.

8. Och då konungen kom tillbaka ifrån parken wid palatset in uti måltidsalen, låg Haman lutad öfwer soffan, der Esther satt uppå. Då sade konungen: Will han och öfwerfalla drottningen här i huset när mig? Då det ordet war gånget utur konungens mun, förskylde de Hamans ansigte*.

* till tecken att han såsom förbrutne ej mer borde ståda dagens ljus.

9. Och Harbona, en af kamererarne inför konungen, sade: Si, uti Hamans hus står och en galge, femtio alnar hög, som han gjort hafwer åt Mordechaj, hwilken till konungens bästa talat hafwer. Då sade konungen: Låt hänga honom deruti.

10. Alltså hängde man Haman i galgen, som han åt Mordechaj gjort hade. Sedan saktade sig konungens wrede.

Kap. 8.

Judarne erhålla tillåtelse att försvara sig och hämnas på sina fiender.

1. På den dagen gaf konung Ahasveros åt drottningen Esther Hamans Judarnes fiendes hus. Och Mordechaj kom inför konungen; ty Esther hade gifwit tillkänna, huru han war henne åkommen.

2. Och konungen drog sin ring af, som han af Haman tagit hade, och gaf den åt Mordechaj. Och Esther satte Mordechaj öfwer Hamans hus.

3. Och Esther talade ytterligare inför konungen, och föll honom till fota, och gret och bad honom, att han wille göra om intet Hamans den Agagitenens ondskå, och hans anslag, som han emot Judarne uttänkt hade.

4. Och konungen räckte den gyllene spiran till Esther. Då stod Esther upp, och trädde fram för konungen,

5. Och sade: Om konungen täckes, och jag hafwer funnit nåd för honom, och saken synes konungen rätt wara, och om jag täckes honom, så skrifwe man, att de bref må warda återfallade, det påfundet af Haman Medatha son den Agagiten, dem han skrifwit hafwer till att förgöra Judarne i alla konungens länder.

6. Ty huru kan jag se på det onda, som drabbar mitt folk? Och huru kan jag se uppå min slägts undergång?

7. Då sade konungen Ahasveros till drottningen Esther och till Mordechaj den Juden: Si, Hamans

hus hafwer jag gifwit åt Esther, och honom hafwer man hängt i en galge, dertför att han bar sin hand på Judarne.

8. Så skrifwer nu J ut för Judarne såsom eder täckes, i konungens namn, och besegler det med konungens ring; ty en skrifvelse som i konungens namn skrifwen är, och med konungens ring beseglad, står icke till att återfalla*.

* icke ens af konungen; hwadan och ej heller den förra skrifwelsen återfallades, men gjordes ofskadlig genom en ny, som på omwägar kom till samma mål, som en verklig återkallelse.

9. Då wordo konungens skrifware kallade på den tiden i tredje månaden, det är månaden Sibau*, på tredje och tjugonde dagen i densamma; och det wardt skrifwet, allt såsom Mordechai bödd, till Judarne och till ståtthållarne, landshöfdingarne och förstarne i landskapen, allt ifrån Indien till Ethiopien, hundrade sju och tjugu landskap, hwart landskap efter sin skrift, och hwart folk efter sitt tungomål, och till Judarne efter deras skrift och tungomål.

* Juni.

10. Och man skref i konung Ahasveros' namn och beseglade det med konungens ring; och man sände bref genom de ridande ilbuden på snällspringande hästar, och på mulåsnor, som fallne woro efter ston:

11. Att konungen tillstodde Judarne i hwar och en stad, att församla sig och stå för sitt lif, till att ödelägga, dräpa och förgöra alla folks och lands makt, som dem angrepe, med deras barn och qwinnor, och att plundra deras gods;

12. På en dag i alla konung Ahasveros' länder, nemligen på trettonde dagen i tolfte månaden, det är månaden Udar.

13. En öppen affskrift af skrifwelsen, att befallning utfärdas skulle i hwart och ett landskap, wardt meddelad alla folken*, och att Judarne skulle redo wara på den dagen, till att hämnas på sina fiender.

* som Kap. 3, 14, men i motsatt riktning.

14. De ridande ilbuden på springare och mulåsnor, foro åstad med fart och i sporrstreck, efter konungens ord. Och befallningen wardt gifwen i borgen Susan.

15. Men Mordechai gick ut ifrån konungen, i konungslig klädnad af purpurblått och hwitt tyg, och en stor guldkrona, och en mantel af finlinne* och purpur. Och staden Susan jublade och war glad.

* bysfus, musfelin.

16. För Judarne war uppgånget ljus och fröjd, glädje och ära.

17. Och i hwart och ett landskap, och i hwar och en stad, dit som konungens ord och bud räckte, der wardt ibland Judarne glädje och fröjd, gästgärd och wällesnad. Och många utur folken i landet wordo Judar; ty fruktan för Judarne föll öfwer dem.

Kap. 9.

Judarne hämnas sig på sina fiender, och högtiden Purim instiftas.

1. Ut i tolfte månaden, det är månaden Udar, på trettonde dagen i densamma, då det war inne att konungens ord och bud verkställas skulle; just på den samma dagen, då Judarnes fiender hoppades att få makt öfwer Judarne, och det så wände sig, att Judarne fingo sjelfwe makt öfwer sina fiender;

2. Då församlade sig Judarne i sina städer, uti alla konung Ahasveros' länder, att de skulle bära hand på dem, som sökte deras wärsta; och ingen kunde stå emot dem, ty deras skräck war fallen öfwer alla folk.

3. Och alle förstar i landskapen, och ståtthållarne och landshöfdingarne, och konungens ämbetsmän understödde Judarne; ty fruktan för Mordechai war öfwer dem fallen.

4. Förty Mordechai war stor i konungens hus, och hans rykte gick fram i alla landskapen; ty den mannen Mordechai wardt ju större och större.

5. Alltså slogo Judarne ibland alla sina fiender med swärdsdrag, dräp och förgöring, och gjorde efter sin wilja mot sina hatare.

6. Och i Susan, hufwudstaden, dräpte Judarne och förgjorde femhundrade män;

7. Och Parsandatha, Dalphon, Aspata,

8. Boratha, Adalja, Aridatha,

9. Parmastha, Arisai, Aridai och Bajesatha,

10. De tio Hamans söner*, Medatha sons, Judarnes fiendes, dräpo de; men wid bytet lade de icke sin hand.

* af hwilka den tiendes namn Bajesatha är densamma som förekommer i Dariusinstriften, der ofwanför en af de uthuggna mansbilderna finnes skrifwet: Iyam Wahyazdāta, adurujiya; awatha athaha: adam Bardiya amiya, hya Kuruš putra; adam khschayathiya amiya, det är: Demne (är) Bajesdates, han ljög; så sade han: Jag är Emedis, den sonen af Cyrus; jag är konung.

11. På samma dag kom antalet af de dräpne i hufwudstaden Susan för konungen.

12. Och konungen sade till brottningen Esther: Judarne hafwa i hufwudstaden Susan dräpitt och förgjort femhundrade män och de tio Hamans söner, hwad skola de hafwa gjort i de andra konungens länder? Hwad beder du nu, att man dig gifwa skall? Och hwad begär du mer, att man göra skall?

13. Esther sade: Om konungen täckes, så låte han och i morgon Judarne göra efter det bud, som i dag warit hafwer; och de tio Hamans söner hänge man i galge*.

* deras döda kroppar, till skymf. Detta drag af hämndlystnad påminner om Alcestris, för hwilken Xerxes sjelf war så rädd, att han måste tillåta henne ostraffadt begå en handling af den mest upprörande grymhet, hwarom Herobot berättar 9, 112. Det toges dock för afgjort, att hon icke war Esther, fastän namnet har någon likhet.

14. Och konungen befallde, att så ske skulle: och befallningen wardt gifwen i Susan, och de tio Hamans söner wordo hängde.

15. Och Judarne församlade sig i Susan också på fjortonde dagen i månaden Ndar, och dräpo i Susan trehundra män; men wid bytet lade de icke sin hand.

16. Och de öfrige Judar i konungens länder församlade sig, och stodo för sitt lif, att de måtte få ro för sina fiender, och dräpo af sina hatare fem och sjuttio tusende; men wid bytet lade de icke sin hand.

17. Detta skedde på trettonde dagen i månaden Ndar; och på fjortonde dagen i den samma månaden hvilade de, och gjorde honom till en gästabuds och fröjds dag.

18. Men Judarne i Susan hade församlat sig både på trettonde och fjortonde dagen, och hvilade på femtonde dagen; och den gjorde man till en gästabuds och glädjes dag.

19. Derföre göra de Judar, som bo på landsbygden och i småstäderna, den fjortonde dagen i månaden Ndar till en gästabuds och glädjes och wällesnads dag, och sända hwarandra rätter*.

* eg. portioner.

20. Och Mordechaj skref denna historia upp, och sände bref till alla Judar i alla konung Ahasveros' länder, både nära och fjerran,

21. Till att åläggas dem, att de skulle hålla den fjortonde och femtonde dagen i månaden Ndar, hwart år.

22. Efter de dagar, i hvilka Judarne till ro komne woro för sina fiender och efter den månaden, i hvilken deras beghinner i glädje, och deras sorg i goda dagar wänd wardt; att de skulle dem hålla såsom gästabuds och glädjes dagar, och sända rätter till hwarandra och skänker till de fattiga.

23. Och Judarne togo wid det de beghut hade att göra, och det Mordechaj till dem skref:

24. Huruledes Haman Medatha son den Agagiten, alla Judars fiende, hade gjort ett anslag emot Judarne till att förgöra dem, och kastat Pur, det är lott, till att förstöra och förgöra dem;

25. Och huru Esther hade ingått till konungen, och han medelst bref befallt, att hans onda anslag, det han emot Judarne upptänkt hade, skulle falla tillbaka på hans hufwud; och huru man honom och hans söner hade hängt i galge.

26. Derföre kallade de dessa dagar Purim, efter lottsnamnet. Derföre efter alla detta brefs wets ord, och efter såsom de sjelfwe sett hade, och dem wederfaret war,

27. Fastställde Judarne och togo det uppå sig och sin säd och uppå alla dem som slöto sig intill dem, att man det icke förbigå skulle, att hålla dessa båda dagar efter deras föreskrift och bestämda tid, år ifrån år;

28. Och dessa dagar skulle vara ihågkomne och hållne, barn efter barn i alla slägter, i alla landskap och städer; och dessa dagar Purim skulle icke förbigångne warda ibland Judarne, och deras äminnelse icke upphöra hos deras säd.

29. Och drottningen Esther Abihails dotter, och Mordechaj den Juden, skrefwo med all makt, till att stadfästa detta andra brefs wets* om Purim.

* genom denna nya skrifwelse med tillägget om fastan och böneropet inskräpa hwad det förra brefs wets (v. 26) föreskref om firandet af Purim.

30. Och man sände bref till alla Judar, uti de hundra sju och tjugn landskapen i Ahasveros rike, med wänliga och trofasta ord;

31. Till att stadfästa dessa dagar Purim, på deras bestämda tid, såsom Mordechaj den Juden och drottningen Esther dem förelagt hade, och såsom de för sig sjelfwa och sin säd stadfästade hade det ärendet om fastan och ropet*.

* det med den förutgående fastan förenade klageropet (enl. Kap. 4, 1. 3).

32. Och Esthers befallning stadfästade detta ärendet om Purim, och wardt skrifwen uti en bok.

Kap. 10.

Slutet.

1. Och konung Ahasveros lade en skatt på landet och på warne i hafwet*.

* jeban hans tillgångar blifwit uttömda genom det kostsamma krigståget mot Grekland.

2. Men all hans makts och wäldes gerning, och den utförliga berättelsen om Mordechais storhet*, till hwilken konungen honom upphöjde; si, det är skrifwet uti de konungars chrönika af Medien och Persien.

* hwilken dock blef af kort waraktighet, enär Xerxes inom ett år härefter mördades af Artabanus, lishwaktens anförare, och efterträddes af sin son Artaxerxes I, som i början af sin regering war ogynnsamt stämb emot Judarne, Esr. 4, 7.

3. Ty Mordechaj den Juden war den andre näst konungen Ahasveros, och stor ibland Judarne, och tack för alla sina bröder, den der sökte det godt war för sitt folk, och talade det bästa för all sin säd.

